

Tweede Kamer
T.a.v. de Vaste Kamercommissie SZW
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Houttuinlaan 6
3447 GM Woerden
Postbus 2051
3440 DB Woerden

Woerden,
18 november 2021

Ons kenmerk:
2021-1380575259-1398

Doorkiesnummer:

T: 0348 - 75 35 00

F: 0348 - 75 35 01

E: info@mбораad.nl

Onderwerp:
Inburgering

Uw brief van:

www.mбораad.nl

Geachte leden van de Vaste Kamercommissie SZW,

Op 22 november spreekt u met het kabinet over het onderdeel Integratie en Maatschappelijke Samenhang (beleidsartikel 13) van de begroting SZW (XV) voor 2022. Onderdeel daarvan is de nieuwe Inburgeringswet die op 1 januari 2022 van kracht wordt. Een belangrijk onderdeel is de onderwijsroute, bedoeld voor inburgeraars die de capaciteiten hebben voor een mbo- of ho-opleiding, die ook taal- en studievaardigheden en algemeen vormende vakken bevat.

Graag brengen wij voor uw overleg de volgende punten onder uw aandacht, die van belang zijn om zoveel mogelijk kansrijke inburgeraars met de onderwijsroute een vliegende start in Nederland te geven:

1. **Toereikende meerjarige financiering en structurele borging:** maak meerjarig voldoende budget vrij.
2. **Structurele borging landelijk dekkend aanbod onderwijsroute** start snel zorgvuldig onderzoek naar structurele inbedding en financiering, zodat inburgeraars in het hele land ook in de toekomst de kans krijgen een kwalitatief goede onderwijsroute te volgen.
3. **Reiskosten:** zorg voor reiskostenvergoeding voor inburgeraars.
4. **Doorlopend taalonderwijs:** stel middelen beschikbaar om jongeren die in afwachting zijn van de onderwijsroute NT2-onderwijs te blijven bieden, zodat zij hun taalvaardigheid op peil houden.

Uitkomsten overleg bewindslieden

Onlangs zijn we erin geslaagd om met de betrokken bewindslieden van SZW en OCW op basis van de uitkomsten van onderzoek¹ naar de kosten van de onderwijsroute tot afspraken te komen over extra middelen voor de nieuwe inburgeringsplichtigen die in 2022 zullen starten met hun onderwijsroute. We zijn uiteraard verheugd over deze uitkomst. Echter, door de late uitkomst van dit overleg komen inburgeraars, gemeenten, onderwijsinstellingen en ook maatschappelijke organisaties onder druk te staan, twee maanden voor de ingang van de nieuwe wet. Wij maken ons zorgen over de continuïteit van het kwalitatief hoogwaardige onderwijsaanbod van schakeltrajecten dat de afgelopen jaren is opgezet voor statushouders.

Toereikende meerjarige financiering

De komende maanden zullen de ondertekenaars van deze brief zich inspannen om tot een landelijk dekkend aanbod van de onderwijsroute te komen. Dat betekent dat wij onderwijsinstellingen en gemeenten zullen stimuleren om gezamenlijk afspraken te maken over onderwijsroutes in de regio's. Hierbij hebben we niet alleen hulp en ondersteuning van de betrokken ministeries nodig, maar ook van u. Het extra budget dat beschikbaar is gesteld, lijkt voldoende voor de instroom in 2022, die 1,5 jaar over het traject doet. Er is alleen nog geen financiering voor de instroom in 2023 en later. Hierdoor kunnen gemeenten en scholen slechts voor 1 jaar afspraken maken. Wij vrezen dat dit scholen (en gemeenten) te weinig zekerheid biedt om de benodigde voorinvesteringen in tijd en middelen te doen, zeker waar er geen mogelijkheden zijn om deelnemers aan de onderwijsroute te combineren met deelnemers aan de B1-route (die in veel gevallen bij aanbestedingen niet aan mbo-scholen gegund zijn). Wij vragen u daarom om in ieder geval snel financiële zekerheid te geven over het benodigde budget voor de instroom in 2023.

Structurele borging landelijk dekkend aanbod onderwijsroute

We zijn positief over het door de bewindslieden uitgesproken voornemen om snel te spreken over een structurele borging van de onderwijsroute. Ook dat geeft een extra impuls om afspraken te maken over de onderwijsroute in de regio en om zo tot duurzame samenwerking te komen. Zonder structurele borging is op de langere termijn geen goede kwaliteit mogelijk. Uit het AEF-onderzoek valt op te maken dat de onderwijsroute voornamelijk door publiek bekostigde onderwijsinstellingen zal worden verzorgd. Wij zien een snel en zorgvuldig onderzoek naar een wettelijke taak voor het publiek bekostigd onderwijs, eventueel in samenwerking met private taalaanbieders als onderaannemer, als goede manier om doorlopende leerroutes van inburgering naar onderwijs te realiseren en zo optimaal gebruik te maken van de Nederlandse onderwijs-infrastructuur. Om de samenhang in het inburgeringsaanbod te waarborgen, is een stevige regierol voor gemeenten daarbij essentieel. Wij hopen dat u uw steun voor dit onderzoek zult uitspreken.

Reiskosten

Het is nog niet mogelijk gebleken om ook afspraken te maken over de reiskosten van deelnemers aan de onderwijsroute. Omdat het totale aantal potentiële deelnemers voor de onderwijsroute beperkt is, zal ook het aantal onderwijslocaties beperkt zijn. Dit geldt voor de mbo-routes en nog meer voor de hbo- en wo-routes. De bijzondere bijstand, waarover de gemeente beschikt, is ons inziens hiervoor

¹ [link AEF rapport](#)

niet de oplossing. Op dit moment wordt slechts een klein deel van de reiskosten van vluchteling-studenten door gemeenten vergoed; gemeenten ontvangen hiervoor immers geen (extra) middelen. Het merendeel van de reiskosten van hoogopgeleide vluchtelingen wordt vergoed door Stichting voor vluchteling-studenten UAF. Wij zijn van mening dat reiskosten geen belemmerende factor mogen zijn bij het kunnen kiezen van de meest geschikte leerroute. We vragen u daarom er bij het Kabinet op aan te dringen dat er toch financiering komt voor deze reiskosten.

Doorlopend taalonderwijs

Ondanks de financiële impuls zal er begin 2022 nog niet overal een onderwijsroute zijn.² Er ontstaat daardoor een overgangsfase. Die kan met name effect hebben op jonge (asiel)migranten die reeds in Nederland wonen, begin volgend jaar 18 worden en die geen vrijstellende opleiding volgen. Het gaat bijvoorbeeld om jongeren in een entree-opleiding. Zij worden op hun 18^e verjaardag inburgeringsplichtig. Er is afgesproken dat zij de kans krijgen om hun opleiding af te ronden en dat hun inburgeringstermijn kan worden verlengd. Er is echter geen budget om deze jongeren te (blijven) voorzien van NT2-onderwijs, totdat zij kunnen instromen in een passende inburgeringsroute.³ Het gaat weliswaar om een kleine groep, maar het is nog niet gelukt met het Rijk afspraken te maken over financiering. Daardoor bestaat het risico dat het taalonderwijs voor deze jongeren tijdelijk stil komt te liggen, terwijl het essentieel is om doorlopend aan taalvaardigheid te blijven werken. Wij geven u daarom ter overweging om voor dit doel (incidenteel) extra budget beschikbaar te stellen.

Wij wensen u een vruchtbaar debat.

Met vriendelijke groet,

MBO Raad

Adnan Tekin
Voorzitter MBO Raad

Divosa

Erik Dannenberg
Voorzitter Divosa

UAF

Mardjan Seighali
Directeur UAF

Vereniging Hogescholen

Maurice Limmen
Voorzitter Vereniging
Hogescholen

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Leonard Geluk
Algemeen directeur VNG

VSNU

Pieter Duisenberg
Voorzitter VSNU

² De meeste inburgeraars die uitstromen uit de azc's zullen naar verwachting pas vanaf Q2 van 2022 instromen in de leerroutes, vanwege de wachttijd voor huisvesting en het doorlopen van de brede intake.

³ Onder de Wi2013 kan aanvullend NT2-onderwijs tijdens de entree-opleiding bekostigd worden uit de DUO-lening, maar die is onder de Wi2021 niet meer beschikbaar voor asielmigranten.

